

Sveriges framtid –

Synarkism eller republik

För första gången läggs sanningen om Sveriges nutidshistoria på bordet i en tydlig exposé. Det är Tore Fredin, medlem i EAP och LaRoucherörelsen sedan början av 1970-talet, som står för den bedriften, med boken "Sverige, en synarkistisk modell".

Det är också första gången som en politisk rörelse tar på sig ansvaret att sprida denna sanning i en bred politisk kampanj.

Syftet med att låta Ny Solidaritets läsare ta del av viktiga avsnitt i boken är att blåsa liv i det döda politiska klimatet i landet. Sveriges potential att bidra till utveckling och fred i världen är stor. Men den är begraven under två hundra år av intellektuellt, politiskt och socialt förtryck.

Om vi lyckas med denna politiska kampanj, kommer historien att berätta att det var här som det första seriösa steget till befrielsen av den svenska individen och nationen togs.

Boktexten har kortats och sammanfattats. Sammanfattade avsnitt är kursiverade.

Sveriges ekonomiska historia framträder under de senaste århundradena två motstridiga förlopp. Det ena utgörs av nätverk och individer vars främsta bekymmer är att säkerställa ett fortsatt maktinnehav för jordadeln och en framväxande finansaristokrati. Det var ur detta nätverk som en svensk synarkistisk ordning växte fram. För svenskt och nordiskt vidkommande framträdde och etablerade sig Wallenbergsfären som ett finansiellt maktcentrum under andra hälften av 1800-talet för att till dags dato bli synarkismens främsta representant i denna del av världen.

Den andra riktningen i svensk historia bärs upp av företagare, vetenskapsmän, ingenjörer, uppfinnare och likasinnade i arbetarleden som har drivits av en utvecklingssyn som säger att alla skall få skörda frukterna av framstegen, inte bara en arrogant maktelit. Det är i den senare republikanska andan som EAP under sin 30-åriga historia strävat till att förbättra svenskarernas förståelse av sin egen historia.

Efter mordet på Gustav III 1792 och det nästan tjugoåriga tumult som slutade i en statskupp där Gustav IV Adolf avsattes, förblev Sverige genom 1809 års författning en monarki, styrd av frimurarnas stormästare Karl XIII. Beslutsprocessen var som alltid i sådana sammanhang informell och dold. Den reella makten utövades av den jordägande adeln tillsammans med en framväxande finansaristokrati.

Jean Baptiste Bernadotte, som via adelns manipulerande utsågs till i praktiken Karl XIII:s medregent, besteg efter dennes död 1818 tronen, som Karl XIV Johan. Redan under Karl XIII hade en kontrollapparat av polisstatskaraktär installerats och den leddes av just Bernadotte, med ett förflutet som fältmarskalk i Napoleons armé.

På Wienkongressen 1815 bestämdes att Sverige i internationella sammanhang skulle förhålla sig neutralt vid militära konflikter. Gustav III:s stöd till de nordamerikanska koloniernas frigörelse från det brittiska imperiet fanns väl i för färskt minne.

Den brutala lynchningen av statsministern Axel von Fersen i juni 1810, där Karl XIII och den oligarkiska adeln spelade en obskyr roll, var en signal till alla som vågade ifrågasätta den nya regimen. von Fersen var en ledande politisk gestalt kring Gustav III och den europeiska pro-amerikanska rörelsen. Han deltog själv som officer under George Washington i det amerikanska befrielsekriget mot det brittiska imperiet.

Nationen Sverige var osjälvtändig, och majoriteten av befolkningen levde ofri och fattig i ett agrart feodalsamhälle med kyrkan som ideologisk inpiskare. Landsbygdens folk försörjde sig som stattare, torpare och backstugusittare eller självägande fattigbönder. Dessa feodala förhållanden var en god jordmån för Amerikabrevens innehåll; under en period av femtio år i slutet av 1800-talet utvandrade mer än en fjärdedel av befolkningen till USA.

Den fysiska ekonomins företrädare

I detta feodala mörker förvaltade Sverige paradoxalt nog en naturvetenskaplig tradition, med namn som Linné, Scheele och Celsius på 1700-talet, följt av Berzelius, Ångström m.fl. Detta bidrog på ett avgörande sätt till att Sverige var och i viss mån fortfarande ärett land av naturvetare, ingenjörer och uppfinnare. Den naturvetenskapliga traditionen går som en röd tråd genom den svenska ekonomiska historien från Christoffer Polhems olika industriprojekt under första hälften av 1700-talet. Hundra år efter Polhem fördes den vidare av bröderna John och Nils Ericson.

Det var USA, och inte det svenska feodala ståndssamhället, som gav John Ericson det utvecklingsklimat han behövde. Han bidrog med sin propellerdrivna och helt pansarklädda Monitor till Abraham Lincolns seger över de slavägande, brittisk-allierade sydstaterna. Ericson var en av de många européer som bidrog till att den amerikanska utvecklingsoptimismens idéer spreds i den gamla världen. En annan var ekonomen Johan Johansson som 1820 startade och drev Sveriges första moderna tidning. *Argus* var under sin

16-åriga existens den enda riktiga oppositionstidningen mot den "heliga alliansens" europeiska skräckvälde. (Se Torbjörn Jerlerup, *Ny Solidaritet* 4 december 1991)

Vid tiden kring sekelskiftet 1900 fungerade Petersburg som en av norra Europas knutpunkter i de pro-amerikanska nätverken för vetenskapligt och tekniskt framåtskridande.

För den svenska industrikopplingen till Ryssland stod framför allt familjen Nobel, som under tre generationer från 1840 fram till 1917 var en av de ledande i att utveckla rysk industri. Ludvig Nobel grundade 1876 tillsammans med sina två bröder Alfred och Robert ett företag inom petroleumindustrin med ett raffinaderi baserat i Baku. I slutet av 1880-talet var bröderna Nobel teknologiskt världsledande inom oljebranschen. Tredje generationen Nobel, Ludvigs son Emanuel, bidrog aktivt bl.a. i sin funktion som rysk minister till den tekniska utvecklingen i Ryssland ända fram till 1917. Ett annat känt svenskt före-

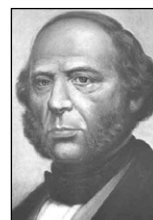
handelssystemet. Det var ett imperiesystem som drevs av privata intressen som Ostindiska kompaniet, och inte av suveräna nationer. Vad som följde var ett "söndra och härskas"-intrigerande från brittisk sida som ledde till första världskriget.

Stridslinjerna dras

Fredin beskriver Ivar Kreugers häpnadsväckande utveckling från ingenjör till världsledande industrialist och finansgeni. Den "amerikanska" andan i hans realekonomiska industriella expansion med hjälp av en förnuftig kreditpolitik, inte europeiska bankirernas ocker och monetära vinstdrivna mentalitet, var på väg att ändra Europas historia. Detta, vare sig han ville det eller inte, gjorde Ivar Kreuger till en fiende till den europeiska synarkin. Att han inte insåg den fulla politiska vidden av vad han gjorde bidrog kanske till att han blev ett lätt byte för synarkisterna, i synarkins främsta polisstat Frankrike.

Motståndare till synarkismen

Svenska industrialister och uppfinnare, banbrytare för det "amerikanska ekonomiska systemet"

John Ericson

Ludvig Nobel

Ivar Kreuger

tag i Petersburg under denna period fram till ryska revolutionen 1917 var LM Ericson, grundat av uppfinnaren och konstruktören Lars Magnus Ericsson. Andra uppfinnare, innovatörer och företagare i denna fysisk-ekonomiska tradition, som grundade flera av de svenska storföretagen som fortfarande till dags dato är världsledande, är Gustaf de Laval (Alfa Laval), Gustaf Dalén (AGA), Jonas Wenström (Asea), J.P. Johansson (Bahco), Sven Wingquist (SKF), Baltzar von Platen och Carl Munters (Electrolux) och Ruben Rausing (Tetrapak).

Spridningen av det "amerikanska systemets" inflytande i Tyskland, Ryssland, Frankrike, Japan och andra länder under andra hälften av 1800 betraktades av det brittiska imperiet som det allvarligaste hotet sedan den amerikanska revolutionen mot det anglo-holländska liberala fri-

Parallellt med Kreuger hade Wallenbergarna befäst sitt inflytande. Fredin beskriver hur Wallenbergdynastin växte fram till att bli den dominerande ekonomiska och ideologiska makten i Sveriges nutidshistoria. Metoderna var venetianska: att knyta ihop finansiella, sociala och politiska nät till ett privat underrättelseorgan. Banken SEB och Investor har varit tronen för "imperiet". Wallenbergdynastin var helt och hållet ett brittiskt verktyg för ekonomisk och strategisk manipulation.

Med sina decennielånga förhållanden med Hambros bank och andra finansiella organ i England i synnerhet men även med franska Crédit Lyonnais och Lazard Frères och tyska Warburg, kopplade dynastin Wallenberg upp sig till den europeiska synarkins inre kärna. Kopplingen till de amerikanska J.P. Morgan, Brown Bro-